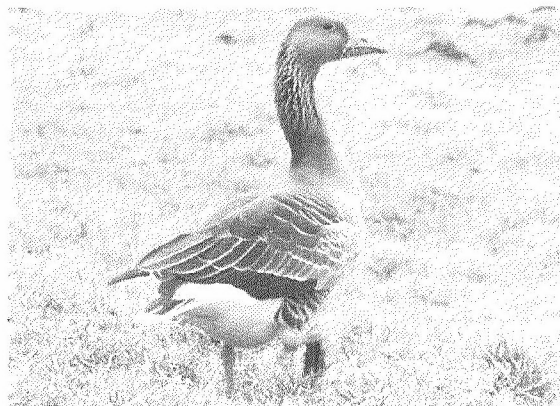

Op ganzenjacht

Wobbe Kijlstra

De studieavond over ganzen heeft de belangstelling voor 'onze ganzen' duidelijk aangewakkerd. Ruim 20 mensen lieten zich niet in de luren leggen door het weer en stonden paraat. Goed gehumeurd, verrekijkers en telescopen paraat verliet een colonne van zes auto's Bussum. Richting Flevoland hadden we al snel de eerste soorten te pakken.

Grauwe gans

Foto: Mark Eising

De grauwe gans en kolgans zijn zekerheidjes, die zouden aan het eind van de dag zeker niet missen, maar zouden we de tien soorten halen? Tien verschillende soorten ganzen op één dag, zeker een ambitieus doel.

De zuidwester storm maakte dat Noord-Nederland snel in zicht kwam. De Friezen in het gezelschap wisten te vertellen, dat de Canadezen zich al 60 jaar niet meer hadden laten zien. En verder, dat je in je in Friesland wel het Prinses Margrietkanaal hebt en geen Nijl.

De eerste tussenstop in de kop van de Noordoostpolder maakte een hoop goed. Een redelijk grote groep rietganzen had de reis naar de toendra nog even uitgesteld. Leuk, zo'n groep tussen kol- en grauwe ganzen. De kop, nek en snavel duidelijk anders, precies zoals we een week eerder geleerd hadden.

Onderweg had Nico de Haan in Vroege vogels verteld, dat ganzen over een geweldig geheugen beschikken en de plekjes met smakelijk gras altijd weten terug te vinden. Als Nico gelijk heeft dan zouden we vandaag de kleine rietgans te zien krijgen, tenminste als wij de plek nog terug zouden weten te vinden. Kort nadat we Friesland waren ingetrokken bleek dat de Friezen de grenzen open hebben gesteld voor de nijlgans en de grote Canadese gans. Het was nog vroeg en de teller stond al op zes, want inmiddels hadden we

de eerste grote groepen met brandganzen ook gezien. Wie er nog aan twijfelde kreeg nu het bewijs. De brandganzen en daarna de kolgans zijn het best vertegenwoordigd in Nederland.

Tussen al die duizenden brandganzen geen enkele roodhalsgans. We hebben ze in ieder geval gemist. Het weer zal zeker mee hebben gespeeld. Alle wind en regen zorgde er voor dat alle vogels er grijs en grauw uitzagen.

Verheugd waren we toen we zagen dat Nico gelijk had. Dat gunden we hem natuurlijk sowieso. Voor ons belangrijker, de kleine rietganzen zaten in hun weiland. Niet 10, niet 50, ruim 200; grijsblauwe rug en ja hoor roze poten, onmiskenbaar kleine rietganzen. We maakten ons klein tussen de auto's, uit de wind, zodat we toch de rietganzen met de telescopen konden bestuderen. Het zal zeker een jaar duren voordat ze weer in Nederland zijn.

Een roodhalsgans tussen brandganzen

Foto: Mark Eising

Op naar de polder bij Workum, waar naast duizenden brandganzen een grote groep goudplevieren de elementen trotseerden. De excursieleiders hadden onderweg aangegeven dat alleen ganzen werden ondersteund tijdens deze excursie. Dit verslag sluit daar bij aan, maar voor goudplevieren maak ik graag een uitzondering.

De weg door de polder eindigde bij het IJsselmeer, dat zich nu vooral leek te gedragen als de vroegere Zuiderzee, met golven beukend op de kust. Aan de andere kant van de dijk was het beter toeven en tot onze grote verbazing zagen we een kleine Canadese gans tussen een groepje brandganzen. Zelfde formaat maar onmiskenbaar een kleine Canadese gans. Tot een week terug wisten we bij wijze van spreken niet van het bestaan af en nu kregen we er zo maar een in de schoot geworpen.

Rotganzen in de sneeuw.

Foto: Mark Eising

De rotganzen brachten de teller op negen. Ook hier redelijk grote groepen, maar onbegonnen werk om er door de natte en beslagen ramen de witbuikrotgans en de zwarte rotgans uit te halen.

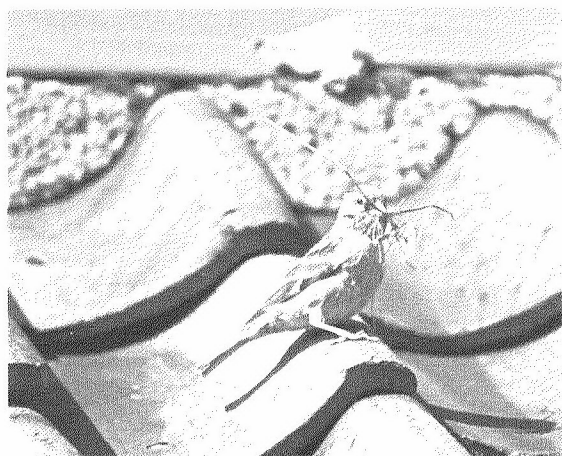
In Noord Holland stond geen gans maar een steltloper als eerste op het programma. Een bijzondere dwaalgast die het daar al enkele maanden naar zijn zin had. De kleine geelpootruiter gaf 'waar voor ons geld' en liet zich goed zien. Op naar de laatste halte. Bij Petten hadden we kans op de dwerggans. We hebben het gebied doorkruist, scheel gekeken om een de kolgans te veranderen in een dwerggans. Bij negen was de koek op. Jammer? Zeker niet. Ieder weldenkend mens zou deze dag hebben aangegrepen om lekker uit te slapen, binnen te zitten, naar het schaatsen kijken en wat je verder doet op een troosteloze zondag. Wij zaten later op deze dag thuis met rode koontjes na te genieten van een ganzenjacht met een 9 op een schaal van 10.

Nieuwe uitgaven van de Vogelwerkgroep

Dick Jonkers

De medewerkers krijgen gratis een exemplaar. Publicaties zijn te lenen uit de verenigingsbibliotheek in de Infoschuur. Paul Keuning is daarvan de bibliothecaris. Sinds een jaar of vijf wordt van de rapporten een pdf gemaakt, die via de website te raadplegen zijn.

Huismus voert in 2013 ranglijst bij aan tuinvogelonderzoek

Huismus

Foto: Bertus van den Brink

Toen in 1992 het initiatief werd genomen om met tellingen van tuinvogels te beginnen, kon niemand bevroeden, dat deze twee decennia later nog steeds tot de populairste bezigheden zouden behoren. In 2013 werkten 55 deelnemers hieraan mee. De soort waarvan in alle seizoenen het grootste aantal is geteld is de huismus, met in de zomer een top van 3956 exemplaren. Het minimum van deze soort was 2739 exemplaren in de lente. Voor een soort die op de Rode Lijst staat

toch geen gekke aantallen. De overige soorten die meestal vrijwel alle seizoenen in de top vijf voorkwamen waren de merel, koolmees, kauw en houtduif. De plaats in de toplijst na de huismus wisselde nogal in de seizoenen en dat gold ook voor de aantallen die op een niveau kwamen dat minder dan de helft of nog meer dan die van de lijstaanvoerder kwamen. Zo lagen bijvoorbeeld de pieken van de merel en de kauw in de winter en die van de koolmees in de herfst. Van ekster, merel en roodborst zijn informatieve beschrijvingen opgenomen.

In totaal zijn 54 verschillende vogelsoorten waargenomen. Een opvallende tuinsoort was de kuifeend waarvan achttien exemplaren werden opgegeven. Deze tuin grenst waarschijnlijk aan een groot open water. Hetzelfde zal het geval zijn bij de waarneming van een aalscholver. In de winter zijn voor enkele tuinen sperwers opgegeven. Van appelvinken kwamen enkele meldingen binnen uit de winter en de lente. Ook werden er net als in andere jaren halsbandparkieten gesignaleerd.

Leijdekker, E.C.G. 2014. *Tuinvogelonderzoek 2013. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum. Uitgave 227. 26 blz.*